

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2553

.....

1. ชื่อหลักสูตร

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา

Master of Arts Program in Buddhist Studies

2. ชื่อปริญญา

(ชื่อเต็มภาษาไทย) ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พุทธศาสนศึกษา)

(ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ) Master of Arts (Buddhist Studies)

(ชื่อย่อภาษาไทย) ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา)

(ชื่อย่อภาษาอังกฤษ) M.A. (Buddhist Studies)

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์

4. ปรัชญา และวัตถุประสงค์

4.1 ปรัชญา

หลักการและคำสอนในทางพุทธศาสนา เป็นวิชาการที่สำคัญในอันที่จะเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับชีวิตและความจริงสรรพสิ่ง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

4.2 ความสำคัญ

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา เป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การค้นคว้าและการวิจัยเกี่ยวกับพุทธศาสนาในสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพในสายงานที่เกี่ยวข้อง

4.3 วัตถุประสงค์

เพื่อให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรมีลักษณะ ดังนี้

1. มีความรู้อย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับพุทธศาสนา
2. สามารถวิเคราะห์ วิพากษ์ และค้นคว้าวิชาการด้านพุทธศาสนา โดยมีเป้าหมายเพื่อผลิตผลงานทางพุทธศาสนศึกษาที่มีคุณภาพและเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมได้
3. สามารถนำความรู้ทางพุทธศาสนศึกษา ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาชีวิตและสังคม

5. กำหนดการเปิดสอน

ตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 เป็นต้นไป

6. คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครเข้าศึกษา

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาต้องเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553 ข้อ 7 และมีคุณสมบัติ ดังนี้

เป็นผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีไม่จำกัดสาขาวิชา ทั้งในหรือต่างประเทศจากสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรองวิทยฐานะ

7. วิธีการคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

1. ผู้เข้าศึกษาต้องผ่านการสอบข้อเขียนและการสอบสัมภาษณ์ตามประกาศของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2. ผู้เข้าศึกษาต้องส่งผลทดสอบภาษาอังกฤษ TU-GET หรือ TOEFL หรือ IELTS (ผลสอบต้องไม่เกินไป 2 ปี นับถึงวันสมัคร)
3. เงื่อนไขอื่นๆ ให้เป็นไปตามประกาศรับสมัครบุคคลเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และคณะศิลปศาสตร์

8. ระบบการศึกษา

8.1 ระบบ

ใช้ระบบการศึกษาแบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ และอาจเปิดภาคฤดูร้อนได้โดยใช้เวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 8 แต่ให้เพิ่มชั่วโมงการศึกษาในแต่ละรายวิชาให้เท่ากับภาคปกติ ภาคฤดูร้อนเป็นภาคการศึกษาที่ไม่บังคับ

8.2 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

ไม่มี

8.3 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

ไม่มี

- แบบชั้นเรียน
- แบบทางไกลผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก
- แบบทางไกลผ่านสื่อแพร่ภาพและเสียงเป็นสื่อหลัก
- แบบทางไกลทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก (E-learning)
- แบบทางไกลทางอินเทอร์เน็ต
- ศึกษาวิจัยด้วยตนเอง

9. **ระยะเวลาศึกษา** เป็นหลักสูตรแบบศึกษาเต็มเวลา นักศึกษาต้องใช้ระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตรอย่างน้อย 4 ภาคการศึกษาปกติ และอย่างมากไม่เกิน 8 ภาคการศึกษาปกติ

10. การลงทะเบียนเรียน

เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553 ข้อ 12.15 และ ข้อ 19

11. การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา

1. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

การวัดผล ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553 ดังนี้

1.1 การวัดผลการศึกษาแบ่งเป็น 9 ระดับ มีชื่อและค่าระดับต่อหนึ่งหน่วยกิตดังต่อไปนี้

ระดับ	A	A ⁻	B ⁺	B	B ⁻	C ⁺	C	D	F
ค่าระดับ	4.00	3.67	3.33	3.00	2.67	2.33	2.00	1.00	0.00

1.2 การนับหน่วยกิตที่ได้ให้นับรวมเฉพาะหน่วยกิตของรายวิชาที่นักศึกษาได้ค่าระดับ S หรือระดับไม่ต่ำกว่า C รายวิชาที่นักศึกษาได้ค่าระดับต่ำกว่า C ไม่ว่าจะป็นรายวิชาบังคับหรือรายวิชาเลือกให้นำมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยสำหรับภาคการศึกษานั้นและค่าระดับเฉลี่ยสะสมทุกครั้งไป

1.3 นักศึกษาที่ได้ระดับ B หรือ ระดับต่ำกว่า C ในรายวิชาใดที่เป็นรายวิชาใดที่เป็นวิชาบังคับในหลักสูตร จะลงทะเบียนศึกษาซ้ำในรายวิชานั้นได้อีกเพียง 1 ครั้ง และครั้งหลังนี้จะต้องได้ระดับ S หรือระดับไม่ต่ำกว่า C มิฉะนั้นจะถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา

รายวิชาที่ได้ค่าระดับตามความในวรรคแรกนั้น หากเป็นรายวิชาเลือก นักศึกษาอาจจะลงทะเบียนศึกษาซ้ำในรายวิชานั้นอีก หรืออาจจะลงทะเบียนศึกษารายวิชาเลือกอื่นแทนก็ได้

นักศึกษาที่ได้ค่าระดับไม่ต่ำกว่า C ในรายวิชาใด ไม่มีสิทธิจดทะเบียนศึกษาซ้ำในรายวิชานั้นอีก เว้นแต่หลักสูตรจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

1.4 การวัดผลวิทยานิพนธ์ แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ระดับ S (ใช้ได้) และระดับ B (ใช้ไม่ได้) หน่วยกิตที่ได้จะไม่นำมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ย

1.5 การวัดผลวิชาเสริมพื้นฐาน และการสอบภาษาต่างประเทศ แบ่งเป็น 2 ระดับคือ ระดับ P (ผ่าน) และ ระดับ N (ไม่ผ่าน) และไม่นับหน่วยกิต

1.6 เงื่อนไขอื่นๆ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553

2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

2.1 มีคณะกรรมการทวนสอบที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน

2.2 คัดเลือกรายวิชาที่ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเป็นไปตามเกณฑ์การคัดเลือกที่

คณะกรรมการทวนสอบกำหนด

2.3 คณะกรรมการตรวจสอบการให้คะแนนกับข้อสอบรายงาน โครงการงาน และกิจกรรมอื่นๆ ที่ผู้เรียนรับมอบหมาย

3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

3.1 ได้ศึกษารายวิชาต่างๆ ครบตามโครงสร้างหลักสูตรและมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า 39 หน่วยกิต

3.2 ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00

3.3 ได้ค่าระดับ P (ผ่าน) ในการสอบภาษาต่างประเทศ ตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด หรือศึกษาและสอบผ่านวิชา มธ. 005 ภาษาอังกฤษ 1 และ มธ. 006 ภาษาอังกฤษ 2

3.4 ได้ระดับ S (ใช้ได้) ในการสอบวิทยานิพนธ์ โดยการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่ คณะศิลปศาสตร์แต่งตั้ง และนำวิทยานิพนธ์ที่พิมพ์และเย็บเล่มเรียบร้อยแล้ว มามอบให้มหาวิทยาลัยตามระเบียบ

3.5 ผลงานวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือ ส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceeding)

3.6 ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขข้ออื่นๆ ที่คณะศิลปศาสตร์ และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์กำหนด

ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์

คำอธิบายโดยย่อ

หลักสูตรมี 1 แผนการศึกษา คือ แผน ก แบบ ก 2 แผนศึกษารายวิชา และทำวิทยานิพนธ์

วิทยานิพนธ์ : การสร้างโครงการวิจัยและดำเนินการวิจัยอันก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ในสาขาวิชา พุทธศาสนศึกษา และนำเสนอวิทยานิพนธ์ การเขียนรายงานวิจัยเพื่อเผยแพร่ จริยธรรมในการทำวิจัย และ จริยธรรมในการเผยแพร่ผลงานวิชาการ

ข้อกำหนดการทำวิทยานิพนธ์

การทำวิทยานิพนธ์ (แผน ก แบบ ก 2)

1) การจดทะเบียนวิทยานิพนธ์ นักศึกษาจะจดทะเบียนวิทยานิพนธ์ได้ต่อเมื่อศึกษา มาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต โดยได้ค่าระดับเฉลี่ย สะสมไม่ต่ำกว่า 3.00

2) นักศึกษาทำวิทยานิพนธ์เป็นภาษาไทย

3) หลังจากจดทะเบียนทำวิทยานิพนธ์แล้ว นักศึกษาต้องเสนอเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ต่อคณะกรรมการโครงการปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา เพื่อให้คณะคณาจารย์แต่งตั้ง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และกรรมการวิทยานิพนธ์ รวมไม่น้อยกว่า 3 ท่าน ซึ่งจะให้คำแนะนำนักศึกษารวมทั้งสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ และสอบวิทยานิพนธ์

4) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

การเตรียมการ

5.6.1 นักศึกษาลงทะเบียนรายวิชา พช. 501 ระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสนศึกษา และรายวิชาพช. 502 การเขียนงานพุทธศาสนาเชิงวิชาการ เป็นวิชาเสริมพื้นฐาน โดยไม่นับหน่วยกิต ให้ความรู้เกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูลโดยใช้ฐานข้อมูลของห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์แก่นักศึกษา

5.6.2 เนื้อหาวิทยานิพนธ์ ต้องเป็นหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนศึกษาโดยมีรายงานที่ต้องนำส่งตามรูปแบบและระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด

5.6.3 นักศึกษาจะต้องทำวิทยานิพนธ์ภายใต้การแนะนำและควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยให้คณะแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อกำหนดที่แนะนำการเขียนวิทยานิพนธ์สำหรับนักศึกษาปริญญาโทบัณฑิต

กระบวนการประเมินผล

วิทยานิพนธ์

1) การสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์

กระทำโดยวิธีการนำเสนอในที่ประชุมและสอบปากเปล่า โดยอาจารย์ผู้สอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำ และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน อาจารย์ประจำและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกดังกล่าว ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอก หรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อาจเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ แต่ต้องไม่เป็นประธานกรรมการและต้องเข้าสอบวิทยานิพนธ์ด้วยทุกครั้ง

2) การสอบวิทยานิพนธ์

กระทำโดยวิธีนำเสนอในที่ประชุมและสอบปากเปล่า โดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์เป็นกรรมการชุดเดียวกันกับคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ซึ่งการแต่งตั้งกรรมการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ จะกระทำได้เฉพาะกรณีที่มีเหตุจำเป็น

การดำเนินการสอบวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553 และระเบียบมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยวิทยานิพนธ์ โดยคณะ ศิลปศาสตร์ จะตั้งกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อย่างน้อย 3 คน โดยต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก มหาวิทยาลัยเป็นกรรมการอย่างน้อย 1 คน และประธานคณะกรรมการต้องไม่ใช่อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์หรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม โดยการสอบวิทยานิพนธ์ที่จะได้รับผลระดับ S ต้องได้มติ เป็นเอกฉันท์จากคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

12. ประมาณการค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตร 71,400 บาท

13. โครงสร้างหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 39 หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตร

แผน ก แบบ ก 2 (ศึกษารายวิชาและทำวิทยานิพนธ์)

วิชาเสริมพื้นฐาน (ไม่นับหน่วยกิตรวม)	6	หน่วยกิต
วิชาบังคับ	15	หน่วยกิต
วิชาเลือก	12	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์	12	หน่วยกิต
รวม	39	หน่วยกิต

รายวิชาในหลักสูตร

รหัสวิชา

รายวิชาในหลักสูตรประกอบด้วย อักษรย่อ 2 ตัว และเลขรหัส 3 ตัว โดยมีความหมายดังนี้

อักษรย่อ พธ./BU หมายถึง อักษรย่อของสาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา

เลขหลักหน่วย

เลข 0-2	หมายถึง	วิชาบังคับ
เลข 3-9	หมายถึง	วิชาเลือก

เลขหลักสิบ

เลข 0	หมายถึง	วิชาในหมวดวิชาความรู้พื้นฐาน
เลข 1-2	หมายถึง	วิชาในหมวดวิชาประวัติ
เลข 3-4	หมายถึง	วิชาในหมวดวิชาหลักคำสอน
เลข 5-7	หมายถึง	วิชาในหมวดวิชาประยุกต์
เลข 8	หมายถึง	วิชาในหมวดวิชาภาคปฏิบัติ

เลข 9	หมายถึง	วิชาในหมวดวิชาวิจัย
เลขหลักร้อย		
เลข 5	หมายถึง	วิชาพื้นฐาน
เลข 6	หมายถึง	วิชาระดับต้น
เลข 7	หมายถึง	วิชาระดับสูงและการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
เลข 8	หมายถึง	วิทยานิพนธ์

วิชาเสริมพื้นฐาน (สำหรับผู้ที่ยังไม่มีพื้นฐาน)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
(บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง)		
(ไม่นับหน่วยกิตรวม)		
พธ. 501	ระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสนศึกษา	3 (3-0-9)
BU 501	Research Methodology in Buddhist Studies	
พธ. 502	การเขียนงานพุทธศาสนาเชิงวิชาการ	3 (3-0-9)
BU 502	Academic Writing in Buddhism	

วิชาบังคับ : นักศึกษาต้องศึกษาวิชาบังคับทั้ง 5 วิชา รวม 15 หน่วยกิต ดังต่อไปนี้

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
(บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง)		
พธ. 610	ประวัติพุทธศาสนา	3 (3-0-9)
BU 610	History of Buddhism	
พธ. 630	พระไตรปิฎกและอรรถกถา	3 (3-0-9)
BU 630	Tipitaka and Commentaries	
พธ. 640	พุทธศาสนาเถรวาท	3 (3-0-9)
BU 640	Theravada Buddhism	
พธ. 641	พุทธศาสนามหายาน	3 (3-0-9)
BU 641	Mahayana Buddhism	
พธ. 680	กรรมฐานในพุทธศาสนา	3 (2-2-8)
BU 680	Buddhist Meditation	

วิชาเลือก นักศึกษาเลือกศึกษา 4 วิชา รวม 12 หน่วยกิต ในจำนวนนี้จะต้องเป็นวิชาเลือกรหัส 700 ไม่น่า
กว่า 1 วิชา จากรายวิชา ดังต่อไปนี้

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
พธ. 603	คณะสงฆ์ไทย	3 (3-0-9)
BU 603	Thai Buddhist Monasticism	
พธ. 613	พุทธศาสนาในประเทศไทย	3 (3-0-9)
BU 613	Buddhism in Thailand	
พธ. 614	พุทธศาสนาในประเทศจีนและญี่ปุ่น	3 (3-0-9)
BU 614	Buddhism in China and Japan	
พธ. 615	พุทธศาสนาแบบทิเบต	3 (3-0-9)
BU 615	Tibetan Buddhism	
พธ. 633	พระสูตรมหายาน	3 (3-0-9)
BU 633	Mahayana Sutras	
พธ. 643	พุทธปรัชญา	3 (3-0-9)
BU. 643	Buddhist Philosophy	
พธ. 644	ตรรกวิทยาแนวพุทธ	3 (3-0-9)
BU 644	Buddhist Logic	
พธ. 653	จริยศาสตร์แนวพุทธ	3 (3-0-9)
BU 653	Buddhist Ethics	
พธ. 654	จิตวิทยาแนวพุทธ	3 (3-0-9)
BU 654	Buddhist Psychology	
พธ. 655	พุทธศาสนากับสิ่งแวดล้อม	3 (3-0-9)
BU 655	Buddhism and Environment	
พธ. 656	สตรีในพุทธศาสนา	3 (3-0-9)
BU 656	Women in Buddhism	
พธ. 657	ศิลปวัฒนธรรมในพุทธศาสนา	3 (3-0-9)
BU 657	Art and Culture in Buddhism	
พธ. 658	แนวคิดและขบวนการใหม่ทางพุทธศาสนา ในสังคมไทย	3 (3-0-9)
BU 658	New Buddhist Concepts and Movements in Thai Society	
พธ. 663	พุทธศาสนากับการศึกษา	3 (3-0-9)
BU 663	Buddhism and Education	

พธ. 664	พุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์	3 (3-0-9)
BU 664	Buddhism and Scientific	
พธ. 665	พุทธศาสนากับสังคมปัจจุบัน	3 (3-0-9)
BU 665	Buddhism and Contemporary Society	
พธ. 666	พุทธศาสนากับปรัชญาตะวันตก	3 (3-0-9)
BU 666	Buddhism and Western Philosophy	
พธ. 667	พุทธศาสนากับปรัชญาตะวันออก	3 (3-0-9)
BU 667	Buddhism and Eastern Philosophy	
พธ. 743	มัธยมิกวาท	3 (3-0-9)
BU 743	Madhyamikavada	
พธ. 793	พุทธศาสนาเฉพาะเรื่อง	3 (3-0-9)
BU 793	Special Topics in Buddhism	
พธ. 794	การศึกษาโดยเอกเทศ	3 (3-0-9)
BU 794	Individual Study	
พธ. 795	พุทธศาสนาภาคภาษาอังกฤษเพื่อการวิจัย	3 (3-0-9)
BU 795	Buddhism in English for Research	
พธ. 796	ภาษาบาลีเพื่อการวิจัย	3 (3-0-9)
BU 796	Pali for Research	
พธ. 797	สัมมนาพุทธศาสนา	3 (3-0-9)
BU 797	Seminar in Buddhism	

วิทยานิพนธ์

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
พธ. 800	วิทยานิพนธ์	12
BU 800	Thesis	

แผนการศึกษา

ปีการศึกษาที่ 1 ภาคเรียนที่ 1

พธ. 501	ระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสนศึกษา	3	หน่วยกิต (ไม่นับหน่วยกิต)
พธ. 630	พระไตรปิฎกและอรรถกถา	3	หน่วยกิต
พธ. 641	พุทธศาสนamahayan	3	หน่วยกิต
พธ. 680	กรรมฐานในพุทธศาสนา	3	หน่วยกิต
	รวม	12	หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 1 ภาคเรียนที่ 2

พธ. 502	การเขียนงานพุทธศาสนาเชิงวิชาการ	3	หน่วยกิต (ไม่นับหน่วยกิต)
พธ. 610	ประวัติพุทธศาสนา	3	หน่วยกิต
พธ. 640	พุทธศาสนาเถรวาท	3	หน่วยกิต
	วิชาเลือก 1 วิชา	3	หน่วยกิต
	รวม	12	หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

	วิชาเลือก 2 วิชา	6	หน่วยกิต
พธ. 800	วิทยานิพนธ์	6	หน่วยกิต
	รวม	12	หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 2 ภาคเรียนที่ 2

	วิชาเลือก 1 วิชา	3	หน่วยกิต
พธ. 800	วิทยานิพนธ์	6	หน่วยกิต
	รวม	9	หน่วยกิต

คำอธิบายรายวิชา

วิชาเสริมพื้นฐาน (ไม่นับหน่วยกิต)

พธ. 501 ระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสนศึกษา

3 (3-0-9)

BU 501 Research Methodology in Buddhist Studies

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัย ระเบียบวิธีวิจัย วิธีการวิจัยแบบต่างๆ การกำหนดประเด็นปัญหาที่จะศึกษา การเขียนโครงการวิจัย และการเขียนรายงานวิจัย โดยเน้นการวิจัยทางพุทธศาสนศึกษาเป็นหลัก

พธ. 502 การเขียนงานพุทธศาสนาเชิงวิชาการ

3 (3-0-9)

BU 502 Academic Writing in Buddhism

วิธีการเขียนงานพุทธศาสนาเชิงวิชาการ ได้แก่ วิธีการตั้งหัวข้อ การวางโครงร่างของเรื่อง การดำเนินเรื่อง และการนำเสนอบทสรุปที่ชัดเจน รวมทั้งการพัฒนาความคิด และสร้างสรรค์มุมมองใหม่ในเชิงวิชาการ

วิชาบังคับ

พธ. 610 ประวัติพุทธศาสนา

3 (3-0-9)

BU 610 History of Buddhism

ความเป็นมาและพัฒนาการของพุทธศาสนา ตั้งแต่สมัยพุทธกาลจนถึงปัจจุบัน

พธ. 630 พระไตรปิฎกและอรรถกถา

3 (3-0-9)

BU 630 Tipitaka and Commentaries

ความเป็นมา ความสำคัญและเนื้อหาสาระที่เป็นหลักการแห่งพระวินัยปิฎก พระสุตตันตปิฎก และพระอภิธรรมปิฎก ตลอดจนคัมภีร์อรรถกถา และคัมภีร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

พธ. 640 พุทธศาสนาเถรวาท

3 (3-0-9)

BU 640 Theravada Buddhism

แนวคิดที่สำคัญในพุทธศาสนาเถรวาท ได้แก่ ไตรลักษณ์ ปฏิจจสมุปบาท กฏแห่งกรรม และไตรสิกขา ตลอดจนอิทธิพลที่มีต่อแนวคิดและแนวปฏิบัติของบุคคลและสังคม

- พธ. 641 พุทธศาสนamahayan 3 (3-0-9)
 BU 641 Mahayana Buddhism
 แนวคิดที่สำคัญของพุทธศาสนamahayan ได้แก่ อุดมการณ์โพธิสัตว์ ตรีกาย และศูนยตา
 เป็นต้น ตลอดจนอิทธิพลที่มีต่อแนวคิดและแนวปฏิบัติของบุคคลและสังคม
- พธ. 680 ธรรมเนียมในพุทธศาสนา 3 (2-2-8)
 BU 680 Buddhist Meditation
 หลักการและวิธีการปฏิบัติธรรมฐานทั้งแบบสมณะและวิปัสสนา ที่ปรากฏในพระไตรปิฎก
 อรรถกถา และแนวการสอนของสำนักต่างๆ

วิชาเลือก

- พธ. 603 คณะสงฆ์ไทย 3 (3-0-9)
 BU 603 Thai Buddhist Monasticism
 ความเป็นมา การปกครอง และบทบาทของคณะสงฆ์ที่มีผลต่อสังคมไทย ในแง่อุดมคติและใน
 สถานะปัจจุบัน
- พธ. 613 พุทธศาสนาในประเทศไทย 3 (3-0-9)
 BU 613 Buddhism in Thailand
 ความเป็นมาและพัฒนาการของพุทธศาสนาในประเทศไทย ตลอดจนความสำคัญของพุทธ
 ศาสนาที่มีต่อสังคมไทยในแง่มุมต่างๆ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
- พธ. 614 พุทธศาสนาในประเทศจีนและญี่ปุ่น 3 (3-0-9)
 BU 614 Buddhism in China and Japan
 ความเป็นมาและพัฒนาการของพุทธศาสนาในประเทศจีนและญี่ปุ่น รวมทั้งความสำคัญของพุทธ
 ศาสนาที่มีต่อวัฒนธรรมจีนและญี่ปุ่น
- พธ. 615 พุทธศาสนาแบบทิเบต 3 (3-0-9)
 BU 615 Tibetan Buddhism
 ความเป็นมาและความสำคัญของพุทธศาสนาแบบทิเบต การผสมผสานแนวคิดและแนวปฏิบัติ
 ของพุทธศาสนากับลัทธิดั้งเดิมของทิเบต ความเชื่อ และพิธีกรรมลึกลับอันเป็นลักษณะเฉพาะของพุทธศาสนา
 ในทิเบต

- พธ. 633 พระสูตรมหายาน 3 (3-0-9)
 BU 633 Mahayana Sutras
 หลักคำสอนที่สำคัญของพุทธศาสนา มหายานจากพระสูตรซึ่งเป็นที่รู้จักกันแพร่หลายและเป็นแนวความเชื่อและแนวปฏิบัติในพุทธศาสนา มหายานนิกายต่างๆ
- พธ. 643 พุทธปรัชญา 3 (3-0-9)
 BU 643 Buddhist Philosophy
 ความหมายและความสำคัญของแนวคิด คำสอน และหลักปฏิบัติของพุทธศาสนาในเชิงปรัชญาที่มีผลต่อการปฏิบัติธรรมและความพ้นทุกข์ของชาวพุทธ
- พธ. 644 ตรรกวิทยาแนวพุทธ 3 (3-0-9)
 BU 644 Buddhist Logic
 ระบบการใช้เหตุผลตามแนวคำสอนของพุทธศาสนาอันได้แก่ หลักการอ้างเหตุผล ความสมเหตุสมผล ข้อผิดพลาด และการแก้ไขวิธีการใช้เหตุผลตามการวิเคราะห์ในคัมภีร์พุทธศาสนา
- พธ. 653 จริยศาสตร์แนวพุทธ 3 (3-0-9)
 BU 653 Buddhist Ethics
 ทฤษฎีของจริยศาสตร์ในพุทธศาสนา ได้แก่ ความดี ความสุข เสรีภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสังคม ตลอดจนการประยุกต์กับปัญหาจริยศาสตร์ร่วมสมัย
- พธ. 654 จิตวิทยาแนวพุทธ 3 (3-0-9)
 BU 654 Buddhist Psychology
 ทฤษฎีจิตวิทยาในพุทธศาสนา โดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับปรมัตถธรรม โดยเปรียบเทียบกับหลักการของนักจิตวิทยาตะวันตก
- พธ. 655 พุทธศาสนากับสิ่งแวดล้อม 3 (3-0-9)
 BU 655 Buddhism and Environment
 หลักคำสอนและแนวคิดของพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์และส่งเสริมสภาพแวดล้อม ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ

- พธ. 656 สตรีในพุทธศาสนา 3 (3-0-9)
 BU 656 Women in Buddhism
 ความเป็นมาและพัฒนาการของสถานภาพและบทบาทของสตรีในพุทธศาสนา ตั้งแต่สมัย
 พุทธกาลจนถึงปัจจุบัน
- พธ. 657 ศิลปวัฒนธรรมในพุทธศาสนา 3 (3-0-9)
 BU 657 Art and Culture in Buddhism
 แนวคิดทางพุทธศาสนาที่มีอิทธิพลต่อศิลปะและวัฒนธรรมประเภทต่างๆ ได้แก่ ศาสนวัตถุ
 ศาสนสถาน ศาสนพิธี และศาสนบุคคล
- พธ. 658 แนวคิดและขบวนการใหม่ทางพุทธศาสนาในสังคมไทย 3 (3-0-9)
 BU 658 New Buddhist Concepts and Movements in Thai Society
 แนวคิดและขบวนการใหม่ๆ ทางพุทธศาสนาจากกลุ่มศาสนาและสำนักต่างๆ ในสังคมไทยตั้งแต่
 อดีตจนถึงปัจจุบัน
- พธ. 663 พุทธศาสนากับการศึกษา 3 (3-0-9)
 BU 663 Buddhism and Education
 ความหมาย จุดมุ่งหมายและวิธีการของการศึกษาตามแนวคิดทางพุทธศาสนา ตลอดจนบทบาท
 ของพุทธศาสนาที่มีต่อการศึกษาในปัจจุบัน
- พธ. 664 พุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ 3 (3-0-9)
 BU 664 Buddhism and Scientific
 ความสัมพันธ์ระหว่างพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ การเปรียบเทียบทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์กับ
 คำสอนของพุทธศาสนา การใช้หลักการทางพุทธศาสนาวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดจากความก้าวหน้าทาง
 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- พธ. 665 พุทธศาสนากับสังคมปัจจุบัน 3 (3-0-9)
 BU 665 Buddhism and Contemporary Society
 ความสัมพันธ์และผลกระทบระหว่างพุทธศาสนากับเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม ใน
 สถานการณ์ปัจจุบัน

- พธ. 666 พุทธศาสนากับปรัชญาตะวันตก 3 (3-0-9)
 BU 666 Buddhism and Western Philosophy
 เปรียบเทียบแนวคิดและหลักคำสอนทางพุทธศาสนากับปรัชญาตะวันตก เพื่อให้เห็นความคล้าย
 และความต่าง ตลอดจนประโยชน์ของทั้งสองแนวคิดต่อบัณฑิตบุคคลและสังคม
- พธ. 667 พุทธศาสนากับปรัชญาตะวันออก 3 (3-0-9)
 BU 667 Buddhism and Eastern Philosophy
 เปรียบเทียบแนวคิดและหลักคำสอนทางพุทธศาสนากับปรัชญาตะวันออก เพื่อให้เห็นความ
 คล้ายและความต่าง ตลอดจนประโยชน์ของทั้งสองแนวคิดต่อบัณฑิตบุคคลและสังคม
- พธ.743 มัชฌิมกาวาท 3 (3-0-9)
 BU 743 Madhyamikavada
 แนวคิดและพัฒนาการของมัชฌิมกาวาทที่มีอิทธิพลต่อพุทธศาสนาในประเทศต่างๆ
- พธ.793 พุทธศาสนาเฉพาะเรื่อง 3 (3-0-9)
 BU 793 Special Topics in Buddhism
 หัวข้อที่น่าสนใจหรือประเด็นถกเถียงที่สำคัญทางพุทธศาสนาในสมัยปัจจุบัน โดยอาจารย์ผู้สอน
 เป็นผู้กำหนดหัวข้อ พร้อมให้คำแนะนำและควบคุมการค้นคว้าวิจัย
- พธ.794 การศึกษาโดยเอกเทศ 3 (3-0-9)
 BU 794 Individual Study
 หัวข้อทางพุทธศาสนาที่นักศึกษาแต่ละคนมีความสนใจเป็นพิเศษ อาจารย์ผู้สอนมอบหมายให้
 นักศึกษาแต่ละคนเลือกหัวข้อที่ตนเองสนใจ โดยอาจารย์เป็นผู้ควบคุมการค้นคว้าวิจัย
- พธ. 795 พุทธศาสนาภาคภาษาอังกฤษเพื่อการวิจัย 3 (3-0-9)
 BU 795 Buddhism in English for Research
 แนวคิดทางพุทธศาสนาในงานเขียนที่เป็นภาษาอังกฤษ รวมทั้งการใช้อักษรโรมันในการเขียน
 คำศัพท์พุทธศาสนาที่เป็นภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตเพื่อการวิจัย
- พธ. 796 ภาษาบาลีเพื่อการวิจัย 3 (3-0-9)
 BU 796 Pali for Research
 หลักไวยากรณ์ การอ่านและการแปลภาษาบาลี แนวทางการค้นคว้าคำราชาภาษาบาลีทั้ง
 พระไตรปิฎก อรรถกถา และคัมภีร์อื่นๆ เพื่อประกอบการวิจัย

พธ. 797 สัมมนาพุทธศาสนา

3 (3-0-9)

BU 797 Seminar in Buddhism

วิเคราะห์หลักธรรม แนวคิด และหลักปฏิบัติที่สำคัญทางพุทธศาสนา โดยใช้วิธีสัมมนาและอภิปราย

วิทยานิพนธ์

พธ. 800 วิทยานิพนธ์

12 หน่วยกิต

BU 800 Thesis

การสร้างโครงการวิจัยและการดำเนินการวิจัยอันก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ในสาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา เขียนวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพุทธศาสนาหรือสาขาวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา และนำเสนอวิทยานิพนธ์ การเขียนรายงานวิจัยเพื่อเผยแพร่ จริยธรรมในการทำวิจัย และจริยธรรมในการเผยแพร่ผลงานวิชาการ

